

Kompletterande riktlinjer till de Allmänna Villkoren

Inledning

Detta PM utgör kompletterande riktlinjer till de Allmänna Villkoren avseende processen för (i) dialog med Vattenkraftens Miljöfond, (ii) ansökan om Finansiering och (iii) beslut om Finansiering och som fastställs av Vattenkraftens Miljöfond från tid till annan.

Från och med 1a januari 2019 gäller nya lagkrav bland annat avseende moderna miljövillkor. Med moderna miljövillkor menas villkor som har beslutats efter en prövning enligt miljöbalken och att det finns ett tillstånd som inte är äldre än fyrtio år eller den tid som bestämts i tillståndet.

Grunden för Vattenkraftens Miljöfond är att finansiera genomförandet av miljöåtgärder för att uppnå moderna miljövillkor för vattenverksamheter med produktion av vattenkraftsel och som omfattas av den nationella planen.

Undantag kan göras om verksamhetsutövaren redan, och till följd av föreläggande eller krav från myndighet att söka tillstånd för verksamheten, har inlett en Domstolsprövning för att förena produktion av vattenkraftsel med moderna miljövillkor och domstolsprövningen har anhängiggjorts hos domstol efter den 1a december 2015.

Verksamhetsutövare som uppfyller Miljöfondens kriterier kan ansöka om Finansiering för (i) 85 procent av de kvarstående kostnaderna hänförliga till (a) förberedelser för Domstolsprövning och Domstolsprövning; (b) planering inför genomförande av utdömda åtgärder; (c) miljöåtgärder; och (d) skadereglering, samt för (ii) Produktionsbegränsningar med avdrag för en självrisk om 5 procent av normalårsproduktionen för den anläggning för vilken Finansiering söks.



Kompletterande riktlinjer

I de följande nedanstående punkterna finns ett antal förtydligande/kompletterande riktlinjer till de Allmänna villkoren.

Finansiering av miljöåtgärder för vattenverksamheter med produktion av vattenkraftsel

1. En föransökan till fonden kan ske om verksamheten omfattas av den nationella planen. Denna bör göras i god tid innan faktisk domstolsprövning förväntas ske, i normalfallet 2-3 år före förväntad domstolsprövning beroende på ev utredningsbehov och samordning inom så kallade prövningsgrupper.
2. Fonden finansierar enbart genomförandet av miljöåtgärder för verksamheter som omfattas av den nationella planen och i den takt som följer av den nationella planens tidplan vad gäller domstolsprövningar.
3. Ett genomförande av miljöåtgärder i förtid kommer inte finansieras av fonden. Om någon verksamhetsutövare vill effektivisera sin anläggning och samtidigt ompröva villkoren för att uppnå moderna miljövillkor kommer dessa åtgärder inte att finansieras via fonden om ansökan om prövningen inte följer av den nationella planens tidplan.
4. Enligt de nya lagkraven ska det i prövningen finnas ett nationellt helhetsperspektiv med avvägningar mellan behovet av åtgärder som förbättrar vattenmiljön och behovet av en nationell effektiv tillgång till vattenkraftsel. En verksamhetsutövare som söker finansiering i fonden väljer själv vilka åtgärder hen ansöker tillstånd för i domstol som tex omlöp, teknisk fiskvandring, utrivning mm. Dock gäller följande:
 - Fonden finansierar inte utrivning av vattenkraftverk med en normalårsproduktion större än 10 GWh eftersom detta strider mot intentionen i miljöbalken om effektiv tillgång till vattenkraftsel.
5. För verksamheter som har sk latenta villkor gäller följande:
 - Latenta villkor är att betrakta som ett uppskov med krav på åtgärder som redan bedömts nödvändiga. Dessa har inte något med den nationella planen och prövningen för moderna miljövillkor att göra. Därmed kommer genomförande av sådana villkor inte kunna finansieras av fonden.

Undantagen - verksamhetsutövare som erhållit ett föreläggande eller krav från myndighet att söka tillstånd för verksamheten och ansökt om prövning i domstol efter 1a december 2015

6. Ett föreläggande eller krav från myndighet att söka tillstånd för verksamheten måste kunna verifieras av verksamhetsutövaren för att kunna ansöka om finansiering ifrån Miljöfonden.
7. Ansökningar om prövning inlämnade till domstol efter den 1 december 2015 kan få ersättning för miljöutredningar mm som ligger till grund för ansökan, under förutsättning att övriga kriterier är uppfyllda.
8. Om domstolsprövningen innefattar såväl en ansökan om tillstånd eller utökad/ändrad verksamhet som åtgärder avseende moderna miljövillkor ska verksamhetsutövaren i ansökan om finansiering tydligt redovisa kostnaderna för (i) den del av domstolsprövningen som avser ansökan för erhållande av tillstånd, respektive (ii) den del av domstolsprövningen som avser moderna miljövillkor, detta för att en bedömning ska kunna göras av vilka kostnader som kan omfattas av Finansiering. Om denna uppdelning inte är möjlig kommer fonden tillämpa en schablon på 50% respektive 50% för denna uppdelning.

Produktionsförluster och ersättningar

9. Utgångspunkten för beräkning av produktionsförluster och beslut om ersättning ifrån fonden är anläggningens befintliga skick.

Normalårsproduktionen är referensen för beräkningen av produktionsbegränsningen och beräknas som årsmedelvärdet av den faktiska årsproduktionen under de senaste 15 åren. De år då ingen eller bara delvis produktion ägt rum innebär en reduktion av referensproduktionen.

10. Om inga mätvärden för produktionen finns beräknas referensproduktionen utifrån den genomsnittliga vattenföringen de senaste 15 åren med hänsyn tagen till anläggningens minsta turbinvattenföring, slukförmåga och fallhöjden. Den genomsnittliga verkningsgraden sätts till 80% för Kaplanturbiner och 60% för övriga.
11. Då ersättningen för produktionsbegränsningen beräknas är utgångspunkten en marknadsvärdering av elproduktionen enligt fondens värderingsmodell.
 - Fonden kompenserar inte för ev fördelar av "in house" förbrukning som kan gå förlorade. Fondens fokus är miljöåtgärder i vattenkraftproduktionen.